

მხენარეთა და სხოველთა
ახალი ჯიშების დაცვის
ოფისიალური
ბიულეტენი

**O F F I C I A L
B U L L E T I N**

**FOR THE PROTECTION
OF NEW VARIETIES OF PLANTS
AND BREEDS OF ANIMALS**

1(14)

ბიულეტენის გამოქვეყნების თარიღი: 2013 04 03

THE DATE OF PUBLICATION: 2013 04 03

ბიულეტენში გამოქვეყნებულია
THE PUBLICATION IN THE BULLETIN

მცენარეთა ახალი ჯიშების განაცხადები
THE APPLICATIONS NEW VARIETIES OF PLANTS
№№ 52-56

რეგისტრირებული მცენარის ახალი ჯიშები
REGISTERED NEW VARIETIES OF PLANTS
№№ 40-42

ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის შესახებ მონაცემების ოფიციალურ ბიულეტენში გამოქვეყნებიდან 3 თვის განმავლობაში ნებისმიერ პირს აქვს უფლება, საქპატენტს წარუდგინოს წერილობითი შეტყობინება; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიში არ აკმაყოფილებს დაცვისუნარიანობის კრიტერიუმებს; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობა არ არის საკმარისი ამ ჯიშის შესაფასებლად; თუ ცხოველის ან მცენარის ახალი ჯიშის აღწერილობაში შეტანილია ყალბი მონაცემები; თუ განაცხადში აღწერილ ცხოველის ან მცენარის ახალ ჯიშზე პრიორიტეტის მოთხოვნა სხვა ქვეყანაში ცხოველის ან მცენარის ამ ჯიშზე წარდგენილი განაცხადის მიხედვით საფუძველსაა მოკლებული.

Any person shall be authorized to present to Sakpatenti a written objection within 3 months from the date of publication the new breeds of animals or new varieties of plants data in the official bulletin: in case if the new breeds of animals or new varieties of plants does not meet the requirements of the criteria of protectability; if description of the new breeds of animals or new varieties of plants does not convey the complete impression for evaluation of the new breeds of animals or new varieties of plants; if the data given in the application are false; if the priority claimed for the new breeds of animals or new varieties of plants described in the application based on the application filed in other country is groundless.

განაცხადის ტიპის ასოითი აღნიშვნა

LETTER INDICATION FOR APPLICATION TYPE

P – მცენარის ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Plant)

P – Indication of applications for plant varieties (Plant)

(10) P 0000 000 A მცენარის ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for plant varieties (I publication)

(11) P 0000 000 B მცენარის ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for plant varieties (II publication)

(21) P 0000 000000 მცენარის ჯიშის განაცხადის ნომერი
Serial number of application for plant varieties

A – ცხოველის ჯიშის განაცხადის აღნიშვნა (Animal)

A – Indication of applications for animal breeds (Animal)

(10) A 0000 000 A ცხოველის ახალი ჯიშის გამოქვეყნების ნომერი (I პუბლიკაცია)
Number of published application for new animal breeds (I publication)

(11) A 0000 000 B ცხოველის ახალი ჯიშის მოწმობის ნომერი (II პუბლიკაცია)
Number of Certificate for new animal breeds (II publication)

(21) A 0000 000000 ცხოველის ახალი ჯიშის განაცხადის ნომერი
Serial number of application for new animal breeds

შ ი ნ ა ა რ ს ი

მცენარეთა ახალი ჯიშები

განმარტება

▪ თათა „ათინათი“	4
▪ თათა „ლილა“	6
▪ თათა „თვალთაი“	8
▪ ჰამილორი „არაგვი“	10
▪ ჩაი „კართული მამული“	12

ღანართები

▪ თათა „ათინათი“	14
▪ თათა „ლილა“	18
▪ თათა „თვალთაი“	21
▪ ჰამილორი „არაგვი“	24
▪ ჩაი „კართული მამული“	27

რეგისტრირებული მცენარეთა ახალი ჯიშები

▪ საგაზაფხულო ქერი „ალავერდი 1“	30
▪ საშემოდგომო ქერი „ზეს 5“	34
▪ მკვლავრივი ღობიო „გარდაბული ჭრელა“	38

CONTENTS

NEW VARIETIES OF PLANTS

APPLICATIONS

▪ MULBERRY "ATINATI"	5
▪ MULBERRY "LILE"	7
▪ MULBERRY "TVALTAI"	9
▪ TOM ATO "ARAGVI"	11
▪ TEA "KARTU LI METSAMULI"	13

ANNEXES

▪ MULBERRY "ATINATI"	14
▪ MULBERRY "LILE"	18
▪ MULBERRY "TVALTAI"	21
▪ TOM ATO "ARAGVI"	24
▪ TEA "KARTU LI METSAMULI"	27

REGISTERED NEW VARIETIES OF PLANTS

▪ HORDEUM VULGARE "ALAVERDI 1"	31
▪ HORDEUM VULGARE "ZES 5"	35
▪ PHASEOLUS VULGARIS "GARDABNULI CHRELA"	39

მცენარეთა ახალი ჯიშები

ბანაცხალები

ბანაცხადის გამომწვევების ნომერი:	P 2013 052 A
ბანაცხადის ნომერი:	P 2012 052
ბანაცხადის წარღობის თარიღი:	2012 11 22

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

თინა დალალიშვილი
თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, აგრარული უნივერსიტეტის
დასახლება, I კორპ. ბ. 22 (GE);

ზაზა ჭიტაძე
თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, აგრარული უნივერსიტეტის
დასახლება, I კორპ. ბ. 4 (GE);

თამუნა რევაზიშვილი
თბილისი, გლდანის V მ/რ. კორპ. 17/149 (GE);

ნათია გამხოსვილი
თბილისი, სამტრედიის ქ. V კორპ. 26 (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

თუთა *Morus alba* Lin

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „ათინათი“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება

თუთის ჯიში „ათინათი“ მიღებულია რადიომუტანტური ფორმა №608-ის კვირტის მყნობით ტრიპლოიდ 13-ის საძირეზე მისი მიზანმიმართული აღზრდითა და მრავალ-ჯერადი ინდივიდუალური გამორჩევით.

ჯიში მამრობითია, კომპაქტური ვარჯით, ტოტი სწორმდგომია, მოწითალო ყავისფერი კანის უმნიშვნელო დაწინწკვლით, მსხვილი, ძლიერი, ინტენსიური ზრდით, მოკლე მუხლთშორისებით.

ფოთოლი მთლიანფირფიტანია, საშუალო ზომის, მსხვილი ყუნწით. ტოტზე ყუნწის მიმაგრების კუთხე 45-50 გრადუსია. კვირტი საშუალო ზომისაა, ამობურცული, გამორჩეულია ფოთლის კონსისტენციით და პროდუქტიულობით. ის ფოთლის სიხუტუტის მიმართ გამძლეა, ხასიათდება მაღალი მოსავლითა და კვებითი ღირსებით.

**NEW VARIETIES OF PLANT
APPLICATIONS**

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2013 052 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2012 052
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2012 11 22

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Tina Dalalishvili

Tbilisi D.Aghmasheneblis kheivani, 12 km University district, I korp. b. 22 (GE);

Zaza Chitadze

Tbilisi D.Aghmasheneblis kheivani, 12 km, University district, I korp. b. 4 (GE);

Tamuna Revazishvili

Tbilisi, Gldanis V m/r, korp. 17/149 (GE);

Natia Gamxoshvili

Tbilisi, Samtrediis q., V korp. b. 26 (GE)

**GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S
LANGUAGE AND IN LATIN:** Mulberry (Morus alba Lin).**NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: "ATINATI"****BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES**

A new variety "Atinati" was received by granting of radio-mutant form N608 on Triploid-13 stock, by its focused growing and multiple individual selections. The variety is a male, with compact crown, branch–upright, with slight reddish-brown blotting of crust; thick, powerful, intensive growing; with short internodes.

A leaf is of whole plate, of average size, with thick petiole. Angle of petiole sticking to the branch is 45-60°. A bud is of average size, is convex. The variety is distinguished with leaf consistence and productivity; is relatively resistant to leaf curl.

ბანაცხადის გამომჟღავნების ნომერი: P 2013 053 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2012 053
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2012 11 22

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

თინა დალაღიშვილი
თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. აგრარული უნივერსიტეტის დასახლება, I კორპ. ბ. 22 (GE);

ზაზა ჭიტაძე
თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. აგრარული უნივერსიტეტის დასახლება, I კორპ. ბ. 4 (GE);

თამუნა რევაზიშვილი
თბილისი, გლდანის V მ/რ კორპ. 17/149 (GE);

ლია მძეღური
მცხეთა, სოფ. წეროვანი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

თუთა *Morus bombycis* Koidz

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „ლილე“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება

თუთის ახალი ჯიში „ლილე“ გამოყვანილია ფიზიკური მუტაგენების გზით ჯიში „ოშიმას“ ნაზამთრი კვირტის დასხივებით Cs¹³⁷-ის გამა სხივებით. ის ერთბინიანია, დომინირებს მამრობითი სქესის ყვავილედები. ვარჯი გადამლილია, ერთწლიანი ტოტი მონაცრისფროა, მურა ფერის მსხვილი დაწინწკვლით, ტოტი ოდნავ მოხრილია, ზევით მიმართული, ტოტზე ჭარბობენ მზარდი ყლორტები, ყლორტი ინტენსიურად შეფოთლილი.

ფოთოლი დანაკვეთულია, მუქი მწვანე შეფერვით, ზომა: 28,3x18,3 სმ., ყუნწი ზომიერი სიგრძის, წვრილი, სუსტად ჩაღარული. კვირტი მცირე ზომისაა, ტოტზე მიტმასნილი. ჯიში ადრეული ვეგეტაციისაა, მოითხოვს მყნობის ადრეულ ვადებს, გამორჩეულია ფოთლის მოსავლიანობით, ყუათიანობითა და ფოთლის სიხუჭუჭისადმი გამძლეობით.

რეკომენდირებულია დასავლეთ საქართველოს ფოთლის სიხუჭუჭის ზონაში გასავრცელებლად.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2013 053 A
SERIAL NUMBER OF APPICATION: P 2012 053
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2012 11 22

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Tina Dalalishvili
 Tbilisi, D. Aghmasheneblis kheivani, 12 km, Unoversity district, Ia korp., b. 22 (GE);
 Zaza Chitadze
 Tbilisi, D. Aghmasheneblis kheivani, 12 km, Unoversity district, Ia korp., b. 4 (GE);
 Tamuna Revazishvili
 Tbilisi, Gldanis 5 m/r, korp. 17/149 (GE);
 Lia Mdzeluri
 Mtskheta, Sop. Tserovani (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT’S LANGUAGE AND IN LATIN: Mulberry (Morus bombycis Koidz)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT’S LANGUAGE: "LILE"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

A new variety of a mulberry tree "Lile" was received through physical mutagenesis, by the beaming with Gs¹³⁷- gamma rays of wintered bud of the breed "Oshima". The variety is a single-family plant; male flowerets are dominating. The crown is open; one year branch is of grayish color, with big, grayish brown blots; a branch is slightly bent, directed up; growing sprouts are dominating on the branch, sprouts are intensely leafed; a leaf is knotted, of dark green hue; size is 28,3 X 18,3 cm petiole has moderate length, is thin, slightly cut; bud is small, stuck to a branch. The variety is of early vegetation. It requires early periods of grafting, is distinguished with abundance leafing, high nutritive value and resistance to leaf curl.

Variety spreading in the West Georgia, in the zone of leaf curl is recommended.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2013 054 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2012 054
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2012 11 26

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

ემზარ ჭოლაძე
ქუთაისი, რუსთაველის გამზირი №79 (GE);
ნაზი თვალჭრელიძე
ქუთაისი, ბუხაიძის ქ. №18, ბ. 82 (GE);
ლიანა ნაცვლიშვილი
ქუთაისი, ზ. ჭავჭავაძის ქ. №22, ბ. 47 (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

თუთა Morus alba Lin

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „თვალთაი“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება

ჯიში „თვალთაი“ გამოყვანილია ქუთაისის მებაღეშემეობის ზონალურ საცდელ სადგურში თუთის ჰიბრიდულ პოპულაციაში მრავალჯერადი მკაცრი გამორჩევით. მცენარე მდებრობითია, პირამიდული ფორმის ვარჯით, ინტენსიური შეფოთვლით. ფოთოლი მთლიანფირფიტია, მოგრძო ყუნწით, მარცვლოვანი ზედაპირით, ნაზი, საშუალო სისქის, მუქი მწვანე შეფერვის.

კვირტი ზომიერია, კარგად ინახება მცნობამდე. ყვავილობა უხვია, ნაყოფები შავი ფერის, წვნიანი, ტკბილი გემოთი, ნაყოფებიდან თესლის გამოსავალი კარგი. ნაყოფები მწიფდება ერთდროულად. ჯიში ადვილად მრავლდება ვეგეტატიური გზით (მცნობით), შედარებით გამძლეა ქარებისადმი, ფოთლის სიხუჭუჭისადმი. რეკომენდებულია დასავლეთ საქართველოში გასავრცელებლად ჰიბრიდულ მეთესლეობაში გამოყენების მიზნით.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2013 054 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2012 054
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2012 11 26

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Emzar Choladze
Rustaveli No 79, Kutaisi (GE);
Liana Nacvlshvili
Z. Chavchavadze, No 22, Kutaisi (GE);
Nazi Tvalchrelidze
Bukhaidze No 18, Kutaisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S

LANGUAGE AND IN LATIN: Mulberry (Morus alba Lin)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: "TVALTAI"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

The variety "Tvaltai" was obtained at the Kutaisi Zonal Experimental Station with strict, reiterated selection from mulberry hybrid population. The variety is a female, with a pyramidal crown; branch is gray, with light color spots, with short internodes; and intensive leafing.

A leaf is a whole-plate, with long petiole, grainy surface, is soft, of average thickness, and dark green color.

A bud is moderate and well preserved till grafting. Budding is abundant, fruit is black, juicy, and sweet; seed yield from fruit is good; fruit is ripening simultaneously. The variety is easily propagated by vegetation (grafting); is relatively resistant to leaf curl, recommended to be spread in the West Georgia, for application at hybrid seed farming.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2013 055 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2013 055
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2013 02 25

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

ალექსანდრე სარალიძე
თბილისი, დიდი დიღომი, პეტრიწის ქ. №17 (GE);

ნატო კაკაბაძე
თბილისი, ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52 (GE);

პეტრე ნასყიდაშვილი
თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ., VI კვარტ., კორპ 20 (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

პამიდორი *Lycopersicon esculentum L.*

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „არაბვი“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება

ჯიში „არაბვი“ სამეურნეო და ბიოლოგიური თვისებების მიხედვით არის საშუალო-საგვიანო, სიცივის ამტანი, მოსავალს იძლევა ნოემბრის ბოლომდე. მცენარე არის ინდეტერმინანტი, დერო ძლიერ დატოტვილი, საშუალოდ შეფოთილი. მუხლთაშორისების სიგრძე 5-10 სმ. შებუსული. ფოთოლი საშუალოდ დაკბილულია, მწვანე შეფერილობის. ყვავილედ – რთული, 3-4ყვავილით. ნაყოფი მრგვალია, გლუვი ზედაპირით, წითელი შეფერილობით, პრიალა კანით, 4-5 ბუდით. მწიფე ნაყოფის საშუალო წონა 130 გრამია. 1000 ცალი თესლის წონა არის 3,50 გრამი. საყრდენზე მცენარის სიმაღლე 128 სმ-ია, უსაყრდენოდ – 123სმ. სასაქონლო მოსავლიანობა საყრდენის შემთხვევაში 46,2 ტ/ჰა, უსაყრდენოდ – 34,1ტ/ჰა. აღმოცენებიდან სიმწიფის დაწყებამდე მცენარეს ჭირდება 131 დღე. ბიოქიმიური მაჩვენებლების მიხედვით მწიფე ნაყოფში არის: მშრალი ნივთიერება 5,24%, საერთო შაქარი 3,64%, ასკორბინის მჟავა 25,1%, საერთო მჟავიანობა კი 0,38%.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2013 055 A
SERIAL NUMBER OF APPICATION: P 2013 055
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2013 02 25

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Aleqsandre Saralidze
Tbilisi, Didi Dighomi, Petritsis q. No 17 (GE);
Nato Kakabadze
Tbilisi, Vashlijvari, Kvantalianis q. No 52 (GE);
Petre Naskidashvili
Tbilisi, Vazha-Pshavelas Gamz., VI kv., korp. 20 (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Tomato (Lycopersicum esculentum L.)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: "ARAGVI"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

Variety "Aragvi" is an average-late plant, cold endurable, and gives crop till the end of November. The plant is indeterminant, stem is strongly branched, fairly leafed, internodes are of 5-10 cm length, and lanate. Leaves are weakly toothed, have green color. Flowerbed is complex with 3-4 flowers. Fruit is round, with smooth surface, has red shining peel, with 4-5 locules. Ripened fruit average weight is 130g. 1000 seed weight is 3,50g. Supported plant height reaches 128 cm, while without support plant length is 123 cm. Supported crop productivity is 46.2 ton/hectare, while without support crop productivity is 34,1 ton/hectare. The plant needs 131 days from cropping to ripening. According to biological indicators, ripe fruit includes: dry substance – 5.24%, total sugar – 3.64%, ascorbic acid – 25,1%, total acidity – 0,38%.

ბანაცხადის გამომწვევნების ნომერი: P 2013 056 A
ბანაცხადის ნომერი: P 2013 056
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი: 2013 03 05

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

შოთა ბითაძე
გია აბესაძის ქ. 17, 0105, თბილისი (GE);
გიორგი ბითაძე
გია აბესაძის ქ. 17, 0105, თბილისი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

ჩაი Thea Sinensis L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „ქართული მწვამული“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება

„ქართული მწვამული“ ჩაის კვირტი, თოთო ფოთლები და ღერო (ღუეები) მწვამული შეფერილობისაა. ღუეი მთლიანად ინტენსიური მწვამული შეფერილობით შედარებით იშვიათია, ძირითადად მწვამული შეფერილობისაა კვირტი (მთლიანად), პირველი ფოთოლი ზედა მხრიდან და ღეროს წვერი.

ჩაი „ქართული მწვამული“ დაბალი ტანის ბუჩქია, სქელი განტოტება შედარებით მაღლა აქვს, ფოთლები და კვირტები საშუალო ზომისაა, წაგრძელებულ-ოვალური ფორმის. პირველი ფოთლის სიგრძე – 30-40 მმ. სიგანე – 10-15 მმ. ფოთლის ფირფიტა გლუვია, სქელი და ტყავისებრი. ნერვაცია – სუსტი, ნერვების რიცხვი 8-10. ღუეები მკვრივი და მძიმეა.

მცენარე ყინვაგამძლეა და ნაკლებად ავადდება, გამოირჩევა მაღალმოსავლიანობით და ნედლეულის მაღალი ხარისხით. უყვარს რა მზიანი, ფერადი ადგილები ღუეების გაუხეშება მაინც ნელა მიმდინარეობს.

NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2013 056 A
SERIAL NUMBER OF APPICATION: P 2013 056
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2013 03 05

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Shota Bitadze
Gia Abesadze St. No 17, 0105, Tbilisi (GE);
Giorgi Bitadze
Gia Abesadze St. No 17, 0105, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN:

Tea (Thea Sinensis L.)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE:

"KARTULI METSAMULI"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

The bud, raw leaves and Georgian "Kartuli Metsamuli" stem tea is purple. Purple whole tea flesh is quite rare. Mainly, only tea bud is known with purple color, the first petal top and stalk tip.

"Kartuli Metsamuli" bush is short; its thick and wide branching is relatively high; leaves and buds are of average size with elongated oval shape. First petal length is 30-40mm, width is 10-15 mm, and leaf plate is smooth, thick and leathery. The leaf nervation is weak, and number thereof is 8-10. Flesh is heavy with high density.

It is resistant to frost and illness, distinguished with abundant crop and raw high quality. In spite of it loves sunny slopes; the leaves are becoming rough slowly.

დანართები ANNEXES

დანართი 1 ANNEX 1

ჯ ი შ ი ს ა ღ ვ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. კულტურა: თუთა *Morus bombycis* Koidz
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

სსიპ აგრარული უნივერსიტეტი დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-13 კმ (GE)
თინა დალალიშვილი
თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, აგრარული უნივერსიტეტის
დასახლება, I კორპ ბ. 22 (GE);
ზაზა ჭიტაძე
თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ, აგრარული უნივერსიტეტის
დასახლება, I კორპ ბ. 4 (GE);
თამუნა რევაზიშვილი
თბილისი, გლდანის V მ/რ. კორპ. 17/149 (GE);
ნათია გამხოშვილი
თბილისი, სამტრედიის ქ., V კორპ. 26 (GE)

III. ჯიშის დასახელება: „ათინათი“

IV. ინფორმაცია ჯიშის გამომყვანის შესახებ

ჯიში მიღებულია რადიომუტატანტური ფორმა №608-ის კლონური სელექციით. ფორმა №608 კი მიღებულია ჯიში „თბილისურის“ ნაზამთრი კვირტის დასხივებით Gs¹³⁷-ის გამა სხივებით (150 გრეით).

V. ტესტირების წლები:

1994-2000 წლებში გაიარა შიდასაინსტიტუტო სტაციონალური შესწავლა, 2005 წლიდან კი ჩართულია ფართო საწარმოო ჯიშთგამოცდაში ხონისა და ქუთაისის საცდელ ბაზებზე.

VI სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „ათინათი“ მამრობითი სქესისაა, გამორჩეულია ძლიერი ვარჯითა და ფოთლის კონსისტენციით.

VII. ჯიშის ნიშან-თვისებები

ტოტის ზრდის ინტენსივობა	– ზომიერი [5]
ტოტის ფორმა	– სწორი [1]
ტოტის კანის ფერი	– რუხი ნაცრისფერი [1]
ტოტის სიმსხო	– მსხვილი [7]
მუხლთშორისი ზომა	– ზომიერი [2]
კვირტის ზომა	– ზომიერი [3]
ფოთლის ფირფიტის ზომა	– ზომიერი [5]
ფორმა	– გულისებრი [1]
დანაკეთის ხასიათი	– მთლიანი [1]
დაძარღვა	– ზომიერი [5]
ფერი	– მწვანე [3]
სისქე	– ზომიერი [5]
შეფოთვლის ხასიათი	– დაყვავილების შემდეგ [2]
შეფოთვლის ინტენსივობა	– ზომიერი [3]
მზარდი და არამზარდი ყლორტების თანაფარდობა	– >50% [2]
ფოთლის მდებარეობა ტოტის მიმართ	– ზეაღმართული [1]
ციტოლითების ფორმა	– მსხლისებური [5]
ყუნწის ზომა	– მოკლე [3]
ბინიანობა	– მამრობითი [2]

VIII. დამატებითი ინფორმაცია, რომელიც დაგვეხმარება ჯიშთგამოცდაში

ა) მავნებელ-დაავადებებისადმი გამძლეობა:

ფოთლის სისუჭუჭე	– გამძლე [2]
ბაქტერიოზი	– გამძლე [2]
ფოთლის მურა ლაქიანობა	– გამძლე [2]
თუთის ხის ნაცარი	– გამძლე [2]
ფესვის სიღამძლე	– არ გამოცდილა [3]

ბ) ფოთლის ანატომიური სტრუქტურა:

ყუნწის მეღულაში რბილი ლაფნის რაოდენობა – >10-ზე [2]

ფოთლის ყუნწის მეზიპეციოლში რბილი ლაფნის (დამატებითი გამტარი კონების) რაოდენობა:

ჯიში „ათინათი“ – 12,1

ჯიში „ომიმა“ (საკონტრ.) – 12,7

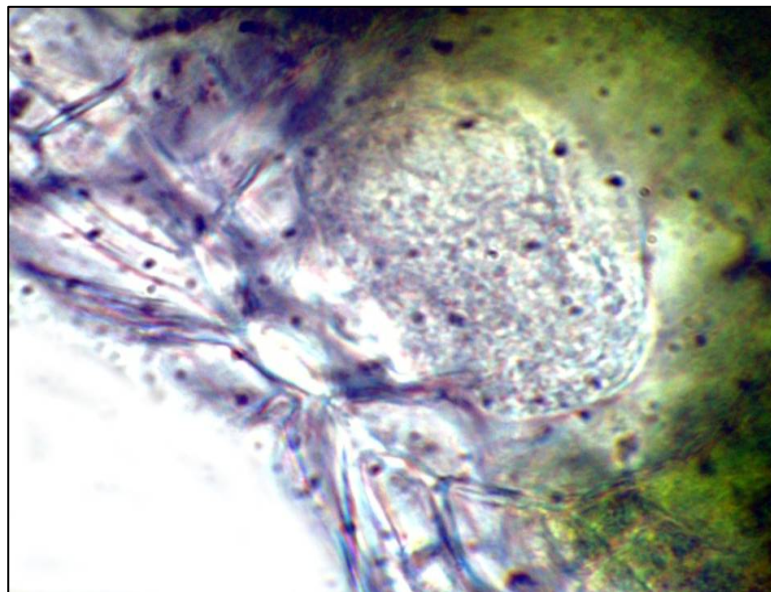
თუთის ფოთლის ქიმიური ანალიზი

№	მაჩვენებლები	განზომილება	ათინათი	ოშიმა (საკონტრ.)
1.	საწყისი ტენი ფოთოლში	%	68.5	67.4
2.	მშრალი ნივთიერება	%	28.4	29.3
3.	საერთო აზოტი	%	2.04	1.92
4.	ნედლი პროტეინი	%	12.8	12.1
5.	ნახშირწყლები	%	10.7	11.4
6.	ცილა/ნახშირწყლების თანაბრობა	-	1:0,83	1:0,94
7.	უჯრედანა	%	12.45	13.46
8.	მთრიმლაგი ნივთიერება	%	1.58	1.77
9.	ვიტამინი C	მგ/%	76.6	51.0

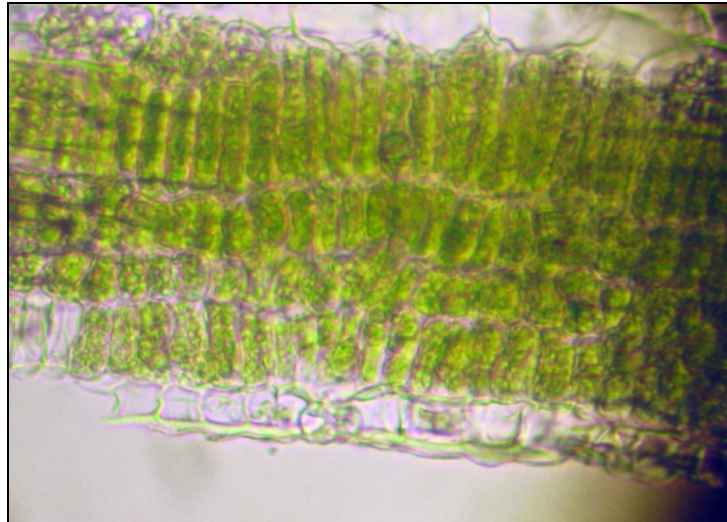
IX. ჯიშის გამოყენების მიმართულება: – საფოთლე [1]

X. სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „ათინათი“ ამტანია ექსტრემალური გარემო პირობებისადმი, გამოირჩევა ძლიერი ვარჯითა და ფოთლის კონსისტენციით.

ცისტოლითი

მეზოფილი

დანართი 2 ANNEX 2

ჯ ი შ ი ს ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. კულტურა: თუთა Morus bombycis Koidz
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

თინა დაღალიშვილი
თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ., აგრარული უნივერსიტეტის დასახლება,
I^o კორპ. ბ. №22 (GE);

ზაზა ჭიტაძე
თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. აგრარული უნივერსიტეტის დასახ-
ლება I^o კორპ. ბ. №4 (GE);

თამუნა რევაზიშვილი
თბილისი, გლდანის V მ/რ კორპ. 17/149 (GE);

ლია მძელური
მცხეთა, სოფ. წეროვანი (GE)

III. ჯიშის დასახელება: „ლილე“

IV. ინფორმაცია ჯიშის გამოყვანის შესახებ

ჯიში მიღებულია ფიზიკური მუტაგენეზის გზით, ჯიში „ოშიმას“ ნაზამთრი კვირტის დასხივებით G_s^{137} -ის გამა სხივებით 500 გრეით.

V. ტესტირების წლები:

1994-2000 წლებში გაიარა შიდასაინსტიტუტო სტაციონალური შესწავლა, 2005 წლიდან კი გადის ფართო საწარმოო გამოცდას ხონისა და ქუთაისის საცდელ ბაზებზე.

VI სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „ლილე“ ადრეული ვეგეტაციისაა, პროდუქტიული და ფოთლის სიხუჭუჭისადმი მდგრადი.

VII. ჯიშის ნიშან-თვისებები:

ტოტის ზრდის ინტენსივობა	– ზომიერი [5]
ტოტის ფორმა	– რკალური [4]
ტოტის კანის ფერი	– ნაცრისფერი [2]
ტოტის სიმსხო	– ზომიერი [5]
მუხლთშორისი ზომა	– მოკლე [1]
კვირტის ზომა	– პატარა [5]
ფოთლის ფირფიტის ზომა	– ზომიერი [5] 28,3X18,3 სმ
ფორმა	– გულისებრი [1]

ღანაკეთის ხასიათი	- სუსტი [2]
ღაძარღვა	- ზომიერი [5]
ფერი	- მუქი მწვანე [2]
სისქე	- ზომიერი [5]
შეფოთელის ხასიათი	- დაყვავილების შემდეგ [2]
შეფოთელის ინტენსივობა	- ბევრი [3]
მზარდი და არამზარდი ყლორტების თანაფარდობა	- >50% [2]
ფოთლის მდებარეობა ტოტის მიმართ	- ჰორიზონტალური [2]
ციცტოლითების ფორმა	- მსხლისებური [5]
ყუნწის ზომა	- მოკლე [3]
ბინიანობა	- ერთბინიანი [3]
ნაყოფის ფერი	- მუქი წითელი [5]
ნაყოფედიდან თესლის გამოსავალი	- ძალიან მცირე [1]

VIII. ღამატებითი ინფორმაცია, რომელიც ღაგვხმარება ჯიშთგამოცღაში

ა) მღვნებელ-ღაავადებებისადმი გამძლეობა:

ფოთლის სიხუჭუჭისადმი	- შეღარებით გამძლე [2] (0-7,1%)
ფოთლის მურღ ღაქიანობღ	- გამძლე [2]
თუთის ხის ნაცღარი	- გამძლე [2]

ბ) ფოთლის ანატომიური სტრუქტურღ

თუთის ფოთლის ქიმიური ანღლიზი: მესრისებრი ღღ ღრუბლისებრი პარენქიმი თანღფარღობღ.

გ) თუთის ფოთლის ქიმიური ანღლიზი

№	მღჩვენებლები	განზომილება	ღილე (№158)	ღშიმა (სღკონტრ.)
1.	სღწყისი ტენი ფოთოღში	%	64.4	68.2
2.	მშრღლი ნივთიერება	%	35.6	31.8
3.	სღერთო აზოტი	%	1.92	2.32
4.	ნეღლი პროტეინი	%	12.01	14.56
5.	ნღშირწყლები	%	11.6	12.0
6.	ციღღ/ნღშირწყლების თანღფარღობღ	-	1:0,94	1:0,82
7.	ნღცროვანი ეღემენტები	%	13.40	13.72
8.	ღმინომჟღავები	სღხეობღ	11	14
9.	მთრიმღღავი ნივთიერება	%	1.77	3.05

ღ) ნღყოფედის ქიმიური ანღლიზი:	- არ შესწავღიღღ [3]
ე) ნღყოფედიღღ თესლის გამოსავღლი	- არ შესწავღიღღ [3]

ვ) ჯიშის სამეურნეო მაჩვენებლები

№	მაჩვენებელი	განზომილება	ლილე	ოშიმა (საკონტრ.)
1.	ტოტების წლიური ნაზარდი	მ	26.7	19.5
2.	ფოთლების რაოდენობა ტოტზე	ც	182	129
3.	ფოთლის შეჭმადობა	%	58.1	56.2
4.	ყუათიანობა	%	13.40	11.10
5.	კვებითი ღირსება	%	14.4	13.7
6.	1 კოლოფი ჭიის მიერ გამოყენებული ფოთლის რაოდენობა	კბ	1102	1269.2

IX. ჯიშის ბამოყენების მიმართულება: – საფოთლე [1]

X. სხვა ინფორმაცია:

ჯიში „ლილე“ ერთბინიანია, ჭარბობენ მამრობითი სქესის ყვავილები, ნაყოფელები ვითარდება ძალიან მცირე რაოდენობით.

ლანართი 3
ANNEX 3

ჯ ი შ ი ს ა ლ ვ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. კულტურა: თუთა *Morus alba* Lin.
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

ემზარ ჭოლაძე
ქუთაისი, რუსთაველის გამზირი №79;
ნაზი თვალჭრელიძე
ქუთაისი, ბუხაიძის ქ. №18, ბ. №82;
ლიანა ნაცვლიშვილი
ქუთაისი, ზ. ჭავჭავაძის ქ. №22, ბ. №47

III. ჯიშის დასახელება: „თვალთაი“

IV. ინფორმაცია ჯიშის გამომყვანის შესახებ

ჯიში გამოყვანილია ქუთაისის მეაბრეშუმეობის ზონალური საცდელი სადგურის მე-თუთეობის სანერგე მეურნეობაში ჯიში „იაპონური-2“-ის თავისუფალი დამტკვერვით მიღებულ ჰიბრიდებში მრავალჯერადი მკაცრი გამორჩევის გზით, ინდივიდუალური იმუნოლოგიური შეფასებით.

V. ტესტირების წლები:

1984-2005 წლამდე გაიარა შიდა საინსტიტუტო სტაციონალური გამოცდა ქუთაისის მეაბრეშუმეობის ზონალურ საცდელ სადგურში, ხოლო 2005 წლიდან ფართო საწარმოო გამოცდაში ჩაერთო ოფშკვითის ჯიშთგამოცდის ნაკვეთზე.

VI სხვა ინფორმაცია:

ჯიში გამორჩეულია ფოთლის სიხუტუტისადმი გამძლეობის ნიშნით, აქვს კომპაქტური გარჯი, ნაზი ფოთლები და ტკბილი წვნიანი ნაყოფი.

VII. ჯიშის ნიშან-თვისებები

ტოტის ზრდის ინტენსივობა	– ზომიერი [5]
ტოტის ფორმა	– სწორი [1]
ტოტის კანის ფერი	– ნაცრისფერი [2]
ტოტის სიმსხო	– ზომიერი [5]
მუხლთშორისი ზომა	– მოკლე [1]
კვირტის ზომა	– პატარა [5]
ფოთლის ფირფიტის ზომა	– ზომიერი [5] 22,2/15,9 სმ
ფორმა	– გულისებრი [1]
დანაკეთის ხასიათი	– მთლიანი [1]
დაძარღვა	– ზომიერი [5]
ფერი	– მუქი მწვანე [2]

სისქე	- ზომიერი [3]
შეფოთვლის ხასიათი	- ყვავილთან ერთად [1]
შეფოთვლის ინტენსივობა	- ზომიერი [3]
მზარდი და არამზარდი ყლორტების თანაფარდობა	- >50% [3]
ფოთლის მდებარეობა ტოტის მიმართ	- დაშვებული [3]
ციტოლითების ფორმა	- არაა შესწავლილი
ყუნწის ზომა	- მოკლე [3]
ბინიანობა	- მდებდრობითი [1]
ნაყოფის ფერი	- შავი [6]
ნაყოფედიდან თესლის გამოსავალი	- ბევრი [7]

VIII. დამატებითი ინფორმაცია, რომელიც დაგვეხმარება ჯიშთბამოცდაში

- ა) მავნებელ-დაავადებებისადმი გამძლეობა:
ფოთლის სისუჭუჭისადმი	- შედარებით გამძლე [2]
თუთის ხის ბაქტერიოზისადმი	- გამძლე [2]
ფესვის სიღამპლისადმი	- არ გამოცდილა [3]
ფოთლის მურა ლაქიანობისადმი	- გამძლე [2]
თუთის ხის ნაცარისადმი	- გამძლე [2]
- ბ) ფოთლის ანატომიური სტრუქტურა:
ფოთლის მეზოფილის სისქე	- 107 (149)
მესრისებრი პარენქიმის სისქე	- 99
მესრისებრი და ღრუბლისებრი პარენქიმის
თანაფარდობა	- 7,34 1,20
ციტოლითების რაოდენობა 1სმ ² -ზე ც	- 2127 1724
ყუნწის მედულაში რბილი ლაუნის რაოდენობა	- არ არის შესწავლილი [3]

თუთის ფოთლის ქიმიური ანალიზი

(3 წლის საშუალო მონაცემები)

№	მაჩვენებლები	განზომილება	თვალთაი	გრუზია (კონტრ.)
1.	ფოთოლში საწყისი ტენი	%	70,6	71,5
2.	მშრალი ნივთიერება	%	29,4	28,5
3.	საერთო აზოტი	%	3,07	2,66
4.	ცილოვანი აზოტი	%	2,50	2,17
5.	წყალხსნადი ნახშირწყლების ჯამი	%	9,02	12,65
6.	უჯრედანა	%	12,38	13,27
7.	ცილა/ნახშირწყლების თანაბრობა	-	1:0.62	1:0.4
8.	მთრიმლავე ნივთიერება	%	3.05	1.77
9.	ვიტამინი c	მგ	89.32	51.04

ნაყოფედიდან თესლის გამოსავალი - ბევრი (4,4%) [7]

IX. ჯიშის გამოყენების მიმართულება: – სანაყოფე [3]

X. სხვა ინფორმაცია: ჯიში „თვალთაი“ ადრეული ვეგეტაციისაა, კალმები კარგად ინახება მცნობამდე, კარგად უძლებს ქარს. რეკომენდებულია ჰიბრიდულ მეთესლეობაში გამოყენებისათვის ფოთლის სისუჭუჭის გავრცელების ზონაში, როგორც დაავადებათა მიმართ მდგრადი, ნაზი ფოთლის მქონე, უხვადმსხმოიარე მდედრობითი ჯიში.

დანართი 4
ANNEX 4

ჯ ი შ ი ს ა ღ ჯ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. კულტურა: პამიდორი Licopersicum esculentum L .
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

ალექსანდრე სარალიძე
თბილისი, დიდი დილომი, პეტრიწის ქ. №17 (GE);
ნატო კაკაბაძე
თბილისი, ვაშლიჯვარი, კვანტალიანის ქ. №52 (GE);
პეტრე ნასყიდაშვილი
თბილისი, ვაჟა-ფშაველას გამზ. VI კვარტ., კორპ. 20 (GE)

III. ჯიშის დასახელება: „არაბვი“

სელექციური ნომერი: 2

IV. ინფორმაცია ჯიშის გამომყვანის შესახებ

1986 წელს დაიწყო სელექციური მუშაობა. მრავალი წლების მანძილზე ხალხური სელექციით ჩამოყალიბებული „ჭოპორტულა“ დაიხვეწა ინდივიდუალური გამორჩევის გზით. ელიტური მასალა გამოვლინდა 1994 წელს. მცირე საწარმოო ჯიშთა გამოცდა მიმდინარეობდა 1995-1996 წწ. საკონკურსო ჯიშთა გამოცდა ჩატარდა 1998-2000 წწ.

V. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავება

„არაგვი“ არის საგვიანო ჯიში და მოსავალს იძლევა ნოემბრის ბოლომდე. დღეთა რაოდენობამ აღმოცენებიდან სიმწიფის დაწყებამდე შეადგენდა 131 დღე. ნაყოფმსხმოარობის პერიოდი განისაზღვრა 84 დღით.

საწყისი მასალა ხასიათდებოდა ნაყოფის ფორმის სხვადასხვაობით. ფერის და ბუდიანობის მიხედვით საწყისი მასალის ნაყოფები შეადგენდა ჯიშისათვის დამახასიათებელი ფორმის 67%, ფერის 88%, 5-6 ბუდიანი 76%, დანარჩენი 7-8 ბუდით.

VI. დამატებითი ინფორმაცია

ძირითადი ამოცანა იყო არსებული, ხალხური სელექციით მიღებული „ჭოპორტულას“ დახვეწა და ელიტური თესლის წარმოება.

VI.1 მავნებლებისა და დაავადებებისადმი მდგრადობა

ჯიში „არაგვი“ ძალიან მცირედ ავადდება ფიტოფტორით – 0,5%, გამძლეობას იჩენს ვირუსული დაავადებების, ნაცრის, ჭკნობისა და ბაქტერიული ლაქიანობის მიმართ.

VI.2 ჯიშის გამოცდის განსაკუთრებული პირობები:

- ა) „არაგვი“ არის საგვიანო ვეგეტაციის ჯიში ღია გრუნტში მოსაყვანად. მისი ფორმირება შეიძლება, როგორც საყრდენზე, ისე უსაყრდენოდ. მექანიზაცია გამოიყენება მცენარის დაწოლამდე, შემდეგი მოვლითი სამუშაოები სრულდება ხელით. მცენარის ფორმირება მხოლოდ ფოთლის შეცვლით პირველ განშტოებამდე.
- ბ) საყრდენზე მცენარის სიხშირე არის 70×60 სმ. ჰა-ზე 24 ათასი მცენარე; უსაყრდენოდ მცენარის სიხშირე არის 70×70 სმ. ჰა-ზე 21 ათასი მცენარე. ჯიში მოითხოვს ნიადაგის განოყიერებას აგროწესებით გათვალისწინებული ორგანული და მინერალური სასუქების სრული ნორმით.

VII სხვა ინფორმაცია

„არაგვის“ ნაყოფები გამორჩეულია განსაკუთრებული გემური თვისებებით. მისი სტანდარტული ნაყოფები გამოიყენება უმად მოსახმარად, სასალათოდ, ხოლო არასტანდარტული ნაყოფები გადასამუშავებლად (საწებლებისთვის, კონსერვებისთვის).

VII.1 გავრცელების ზონა

„არაგვი“ რეკომენდებულია აღმოსავლეთ საქართველოს რაიონებში გასავრცელებლად.

VII.2 თესლის დამზადება

თესლი მზადდება არსებული ტექნოლოგიით, ძირითადად მე-2, მე-3, მე-4 და მე-5 ყვავილედებიდან აღებული ტექნიკურად მწიფე ნაყოფებიდან.

ჯიშის წარმოებისათვის აუცილებელია ელიტური თესლის მომზადება დასათესად და ჩითილის გამოყვანა, მოვლითი სამუშაოების დროულად და მაღალმეცნიერულ დონეზე ჩატარება, საყრდენზე ფორმირება – ორ ღეროზე, დანარჩენი ნამხრევების შეცვლა. უსაყრდენოდ ფორმირება – ბუნებრივად. კრევის სიხშირე 5-6 დღეში ერთხელ.

ლანართი 5
ANNEX 5

ჯ ი შ ი ს ა ლ ვ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. კულტურა: ჩაი Thea Sinensis L.
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. სელექციონერი:

შოთა ბითაძე
თბილისი, 0105, გია აბესაძის ქ. 17, (GE)
გიორგი ბითაძე
თბილისი, 0105, გია აბესაძის ქ. 17, (GE)

III. ჯიშის დასახელება: „ქართული მეწამული“

IV. ინფორმაცია ჯიშის გამოყვანის შესახებ

ჩაის მცენარეში დევს მოსავლიანობის, მოსავლის ხარისხის, გვალვისა და ყინვაგამძლეობის გაზრდის პოტენციალი, ასევე, მოცემული კონკრეტული გარეგნული ნიშანთვისებების გაძლიერების საშუალება, რაც უმთავრესია ხარისხიანი ჩაის წარმოებაში, სასურველი გემური თვისებების და ადამიანის ორგანიზმზე გამოხატული სასარგებლო ზემოქმედების უნარის ასამაღლებლად.

2007 წლიდან შესწავლილ იქნა საქართველოში არსებულ ჩაის ჯიშებზე კვირტის თოთო ფოთლების და ღეროს (დუყების) შეფერილობაში მეწამული ფერის არსებობის შემთხვევაში, ნედლეულის თავისებურებები.

ასეთი ნედლეულისაგან დამზადებული შავი ჩაი „ქართული მეწამული“ იძლევა უნიკალურ, ინტენსიურ ნაყენს. ხოლო მწვანე ჩაის ტექნოლოგიით დამზადებული მწვანე ჩაი „ქართული მეწამულის“ ნაყენი მეწამული ფერისაა.

ახალი ჯიშის გამოყვანის მიზანს წარმოადგენდა: 1. ჩაის დუყების მაქსიმალურად მეწამული შეფერილობა. 2. ჩაის ნაყენის სხეულის მაქსიმალური სისავსე და ინტენსივობა. 3. ნაყენში არსებული ახალი უნიკალური არომატისათვის მაქსიმალური გამომხატველობის შექმნა. 4. მწვანე ჩაი „ქართული მეწამულის“ ნაყენში მწარე გემოს შესუსტება და მოტკბო გემოთი შევსება.

საცდელ მასალად გამოყენებულია: ჩინური „კიმინის“, ანასეულის „კიმინის“, ქართული №10, ქართული №8, ქართული №1, ქართული №2 და სხვა ჯიშის ჩაის. ჩაის ნედლეულის გადამუშავება წარმოებდა ხელით. მზეზე ღნობის, ტაფაზე მოთუშვის, ხელით მოგრების (ნაჭერში გახვეული), დაბალ ტემპერატურაზე ფერმენტაციისა და მზეზე შრობის გამოყენებით. სასურველი მონაცემების დაფიქსირების შემთხვევაში ხდებოდა ჩაის ბუჩქების მონიშვნა. ჩატარებული სასელექციო მუშაობის შედეგად გამორჩეული ჩაის პერსპექტიული მასალისგან 2011-2012 წლებში კალმების აღების გზით დაიწყო ნერგების გამოყვანა ჯიშობრივი სარგავი მასალის წარმოებისა და მომავალში, ახალი პლანტაციების სელექციური ჯიშით გაშენების მიზნით. კალმები აღებულ იქნა სოფლებში: ანასეული, ოზურგეთი, ჯიხანჯური, ოჩხამური, ქვენუბანი და ჩაქვი.

V. ჯიშის ნიშან-თვისებები

ნიშანი	გამოხატვის ხარისხი	ჯიში ეტალონი „იუნანის დიდფოთლიანი“
კვირტის მეწამული შეფერილობა	ინტენსიური	ინტენსიური
პირველი ფოთლის მეწამული შეფერილობა	საშუალო	ინტენსიური
ღეროს მეწამული შეფერილობა	საშუალო	ინტენსიური

VI. მსგავსი ჯიშები და მათთან განსხვავება

„ქართული მეწამული“ ჩაის მსგავსია ჩინური „ციმენის ჭუეის“ ჯიშის ჩაი. ამ ჯიშის ჩაი ანხოს პროვინციის კიმენის რაიონის, ხუამშანგის მთის ტერიტორიაზე მოყავთ და მისგან აწარმოებენ სახელგანთქმულ ჩინურ წითელ ჩაის „კიმუნ ხუნ ჩას“. კიმენის შემთხვევაში, მეწამულ შეფერილობაზე განსაკუთრებული აქცენტი არ კეთდება. ჩაის მეწამულ ფერს ჩინეთში ყურადღება მიაქცევს 2005 წლიდან იუნანის პროვინციაში, მდინარე ლანცანგ ძიამგ-ის ხეობაში ქალაქ სიშუანბანას ტერიტორიაზე, იუნანის დიდ-ფოთლიანი ჯიშის ჩაის პლანტაციებში. ამ ჯიშური თვისებების გაძლიერებით მიიღეს მეწამული ფერის ჩაის ნარგავები. ამ ნედლეულისგან წარმოებულ ჩაის ძი-ძვუნ-ჩა დაერქვა (მეწამული მშვენიერი ჩაი). ეს ჩაი განსაკუთრებული თვისებებისაა და მინერალური ელემენტების შემცველობით რამოდენიმე ათეულჯერ აღემატება სხვა ჩაის. მას აქვს, ასევე, თუთიის მაღალი შემცველობა, გამოირჩევა სისხლის არტერიული წნევისა და ალერგიის საწინააღმდეგო მკვეთრად გამოხატული უნარით. ამჟამად, ჩაის ეს ჩინური ჯიში ჩინეთის სახელმწიფოს დაცვის ქვეშაა.

ჯიში	კვირტი	მეწამული შეფერილობა
„ქართული მეწამული“	საშუალო	საშუალო
ჩინური „კიმინი“	პატარა	მცირე
ჩინური „იუნანის დიდფოთლიანი“	დიდი	მკვეთრად გამოხატული

რეგისტრირებული მცენარის ახალი ჯიშები

მოწოდების ნომერი:	P 2013 040 B
ბანაცხადის გამოქვეყნების ნომერი:	P 2010 008 A
ბანაცხადის ნომერი:	P 2009 008
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი:	2009 10 23
თარიღი, საიდანაც იწყება უფლებების მოქმედება:	2013 04 02
ბანაცხადის მონაცემების გამოქვეყნების თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (I პუბლიკაცია):	2010 01 25 №2
დარეგისტრირებული მცენარის ჯიშის გამოქვეყნების თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (II პუბლიკაცია):	2013 04 03 №1

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

აიპ საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი, თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-13 კმ (GE)

ავთანდილ მუმლაძე, ქ. თბილისი, სულხან-საბას ქ. №7 (GE)

ზეინაბ სარალიძე, მცხეთა, სოფ. ნატახტარი (GE)

ლიანა ქირიკაშვილი, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

თამარა კოდუა, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

ნონა სოსაშვილი, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

საგაზაფხულო ქერი *Hordeum vulgare* L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „ალაგერდი 1“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

„ალაგერდი 1“ გამოყვანილია ვავილოვის მემცენარეობის საკავშირო ინსტიტუტიდან მიღებული კოლექციის ნიმუშებიდან მასობრივი გამორჩევის მეთოდით 2002 წელს. 2003-2004 წლებში გამრავლდა სელექციურ სანერგეებში, 2005 წელს – წინასწარ სანერგეში და 2007-2009 წლებში – საკონკურსო ჯიშთა გამოცდაში. არის ბიოლოგიურად ორთესლა, ორმწკრივიანია, შეიძლება დაითესოს როგორც გაზაფხულზე, ისე შემოდგომაზე, მცენარის სიმაღლე 90-100 სმ., სტანდარტ ჯიშებთან შედარებით საადრეოა (3 დღით), დათავთავება იწყება 15 მაისიდან. ვარგისია მექანიზებული აღებისათვის, არ წვება. ხასიათდება მაღალი მოსავლიანობით, დაავადებისადმი გამძლეობით, შემოდგომით თესვის დროს მისი საშუალო მოსავალი 4,5 ტონაა ჰექტარზე, გაზაფხულზე თესვისას კი - 3,5 ტონა ჰექტარზე. თავთავი სწორმდგომია, ჩაღისფერ-მოყვითალო ფერის, სიგრძით 9-10 სმ. სავეგეტაციო პერიოდი 120-125 დღე. გაზაფხულზე თესვისას თავთავში მარცვლების რაოდენობაა 30 ცალი, 1000 მარცვლის მასა 44 გრ. მარცვალში ცილის შემცველობა 10,5%-ია, გამოიყენება ლუდის წარმოებაში, მისი გავრცელების არეალია ქერის მთესველი ყველა რაიონი.

REGISTERED NEW PLANT VARIETIES

NUMBER OF CERTIFICATE:	P 2013 040 B
NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION:	P 2010 008 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION:	P 2009 008
DATE OF FILING OF THE APPLICATION:	2009 10 23
DATE FROM WHICH CERTIFICATE MAY HAVE RIGHT:	2013 04 02
DATE OF PUBLICATION OF APPLICATION FOR PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (I PUBLICATION):	2010 01 25 №2
DATE OF PUBLICATION OF REGISTERED PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (II PUBLICATION):	2013 04 03 №1

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Georgian State Agrarian University, Tbilisi, David Agmashenebeli kheivani, 13 th km (GE)

Avtandil Mumladze, Tbilisi, Sulxan-Saba q. No7 (GE)

Zeinab Saralidze, Mtskheta, Tzerovani (GE)

Liana Qirikashvili, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

Tamara Kodua, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

Nona Sokhashvili, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Barley (Hordeum vulgare L.)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: "ALAVERDI 1"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

"Alaverdi 1" is bred from the collection of I.Vavilov Plant Production Institute by mass selection in 2002.

In 2003-2004 years it was tested in the check nursery. In 2005 the preliminary trial nursery and in 2007-2009 years competitive variety trial was effected.

"Alaverdi 1" is two-rowed. The variety can be sown in spring and in autumn too.

Height of plant is 90-100 centimetre and it is 3 days earlier than a standard variety. Period of farming begins from 15 May and is suitable for mechanized harvesting and stability to some diseases and is characterized with high yield.

When it is sown in autumn it gives grain yield 4,5 t/ha but when it is sown in spring - 3,5 t/ha.

Ear is straight and yellowish. Length of ear is 9-10 centimetre. Vegetation period is 120-125 days. 30 grains per ear. Thousand grain mass is 44 gram. Grain contains 10,5% of protein.

"Alaverdi 1" is used for beer producing as well.

It is possible to cultivate "Alaverdi 1" in all regions of Georgia where barley is sown.

ჯ ი შ ი ს ა ლ ვ ე რ ი ლ ო ბ ა

1. კულტურა: საგაზაფხულო ქერი Hordeum distiction
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

2. განმცხადებელი: აიპ საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი

3. ჰიბრიდის სახელწოდება: „ალავერდი 1“

სელექციური ნომერი: K-65

4. ინფორმაცია ჯიშის წარმომავლობაზე, გამოყვანასა და გამრავლებაზე

გამოყვანილია ვავილოვის სახელობის მემცენარეობის საკავშირო ინსტიტუტიდან მიღებული კოლექციის ნიმუშებიდან მასობრივი გამორჩევის მეთოდით 2002 წელს. 2003-2004 წლებში გამრავლდა სელექციურ სანერგეებში, 2005 წელს – წინასწარ სანერგეებში და 2007-2009 წლებში – საკონკურსო ჯიშთა გამოცდაში.

5. ჯიშის ნიშან-თვისებები

№	ნიშან-თვისება მარცვლის მოსაფლიანობით	გამოვლინების ხარისხი 0,5 ტ/ჰა-ზე	ჯიშ-ეტალონი		ინდექსი
			საშემოდგომო	საგაზაფხულო	
1	2	3	4	5	6
5.1. (26)	განვითარების ტიპი	საგაზაფხულო			1 [VG]
5.2. (5)	დათავთავეების დრო (პირველი თავთავი შეიქმნევა მცენარეთა 50%-ზე. ათავთავეების საშუალო თარიღი წარმოდგენილი ჯიშებისათვის და ორი საყოველთაოდ ცნობილი ჯიშისათვის)	ალავერდი 1 თეთნულდი ჯვარი		15/V 18/V 20/V	
5.3. (9)	მცენარე: ზომები (ღერო-სიმაღლე; თავთავი, ფხა ან ფხის-მაგვარი დანართები – სიგრძე; ზომები წარმოდგენილი ჯიშისა და ორი საყოველთაოდ ცნობილი ჯიშისათვის)	ალავერდი 1 თეთნულდი ჯვარი	მცენარის სიმაღლე – 90-100 სმ. თავთავის სიგრძე – 9-10 სმ.	მცენარის სიმაღლე – 90-100 სმ. თავთავის სიგრძე – 8-9 სმ.	
5.4 (10)	ღერო: განიგვეთი თავთავის ფუძისა და ღეროს ზემო კვანძს შორის)				

1	2	3	4	5	6
5.5 (16)	თავთავი: ფერი	ჩალისფერი მოყვითალო			
5.6 (14)	ფხები ან ფხისმაგვარი დანართები: არსებობა	ფხები			

6. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავებულობა

მსგავსი ჯიშის სახელი	ნიშანი, რომლითაც განაცხადის ჯიშში განსხვავდება მსგავსისგან	ჯიშ-ეტალონი	
		მსგავსი ჯიშში	კანდიდატი ჯიშში
თეთნულდი	ადრეულობით	18/V	15/V

7. დამატებითი ინფორმაცია

7.1. მავნებლებისა და დაავადებებისადმი მდგრადობა

ჯიშში „ალავერდი 1“ დაავადებებისა და მავნებლების მიმართ მდგრადია

7.2. ჯიშის გამოცდის განსაკუთრებული პირობები

7.3. სხვა ინფორმაცია

ჯიშში „ალავერდი 1“-ის გავრცელების არეალია ქერის მოესველი ყველა რაიონი

მოწომის ნომერი:	P 2013 041 B
ბანაცხადის გამომწვევის ნომერი:	P 2010 009 A
ბანაცხადის ნომერი:	P 2009 009
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი:	2009 10 23
თარიღი, საიდანაც იწყება უზღებავის მოქმედება:	2013 04 02
ბანაცხადის მონაცემების გამომწვევის თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (I კუბლიკაცია):	2010 01 25 №2
ღარეგისტრირებული მცენარის ჯიშის გამომწვევის თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (II კუბლიკაცია):	2013 04 03 №1

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

აიპ საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი, თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-13 კმ (GE)

ზეინაბ სარალიძე, მცხეთა, სოფ. ნატახტარი (GE)

ლიანა ქირიკაშვილი, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

თამარა კოდუა, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

ნონა სოხაშვილი, მცხეთა, წეროვანი, ინსტიტუტის დასახლება (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ძარბუღად და ლათინურად:

საშემოდგომო ქერი *Hordeum vulgare L.*

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: ჯიში „ზეს 5“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დახასიათება:

2001 წელს სსიპ ი. ლომოურის მიწათმოქმედების ინსტიტუტში გამოყვანილია საშემოდგომო ქერის ჯიში „ზეს 5“, რომელიც მიღებულია საშემოდგომო ქერის ჯიშიდან „ყაზბეგი 1“ გამა-დასხივებით და ინდივიდუალური გამორჩევით. მიღებული ჯიში 2002-2003 წლებში გამრავლდა სელექციურ სანერგეში.

2004 წელს გამოიცადა საკონტროლო სანერგეში, 2005-2006 წლებში – წინასწარ სანერგეში და 2007-2009 წლებში – საკონკურსო ჯიშთა გამოცდაში.

ჯიში „ზეს 5“ საშემოდგომო ქერია, ითესება მხოლოდ შემოდგომით. მცენარის სიმაღლეა 100-110 სმ, ვარგისია მექანიზებულად ასაღებად, სტანდარტ ჯიშებთან შედარებით საადრეოა 5-6 დღით, დათავთავების დრო 10 მაისიდან, სავეგეტაციო პერიოდი – 210 დღე. არ ავადდება (მტვრიანა გუდაფშუტა, ჟანგას სახეობები, ნაცარი), თავთავი მოყვითალო-ნარინჯისფერი, მკვრივი, თავთავის სიგრძეა – 11-12 სმ. თავთავში მარცვლების რაოდენობა – 60-64 ცალი, მარცვალის ელიფსისებური ფორმისაა, 1000 მარცვლის მასა 40-50 გრ, არ ახასიათებს მარცვლის ცვენა, მისი საშუალო საჰექტარო მოსავალია 57 ცენტნერი ჰა-ზე.

რეკომენდებულია საქართველოს სარწყავი და შემადღებული ზონებისათვის.

NUMBER OF CERTIFICATE:	P 2013 041 B
NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION:	P 2010 009 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION:	P 2009 009
DATE OF FILING OF THE APPLICATION:	2009 10 23
DATE FROM WHICH CERTIFICATE MAY HAVE RIGHT:	2013 04 02
DATE OF PUBLICATION OF APPLICATION FOR PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (I PUBLICATION):	2010 01 25 №2
DATE OF PUBLICATION OF REGISTERED PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (II PUBLICATION):	2013 04 03 №1

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Georgian State Agrarian University, Tbilisi, David Agmashenebeli kheivani, 13 th km (GE)

Zeinab Saralidze, Mtskheta, Tzerovani (GE)

Liana Qirikashvili, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

Tamara Kodua, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

Nona Sokhashvili, Mtskheta, Tzerovani, institutis dasaxleba (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN LATIN: Barley (Hordeum vulgare L.)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: Variety "Zes 5"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

Winter barley variety "Zes 5" is bred in I. Lomouri Institute Farming in 2001.

This form is received from winter barley variety "Kazbegi" by gamma radiation and individual selection. The received variety was multiplied in the breeding nursery in 2002-20003 years.

In 2004 it was in the cheek nursery, in 2005-2006 years in the preliminary trial and in 2007-2009 years in competitive variety trial.

"Zes 5" is a winter barley. It is sown only in autumn. Height of plant is 100-110 centimetres. It is suitable for mechanical harvesting and 5-6 days earlier than a standard variety. Period of farming begins from 10 May. Vegetation period is 210 days. Resistant to some diseases (rust, powdery mildew). Ear is of yellowish orange color, the length of the ear is 11-12 cm. There are 60-64 grains per ear. Grain form is elliptic. 1000 grain mass is 40-50 gram. Grain does not fall down. "Zes 5" is a high yielding variety and gives 57-60 m/ha.

It is recommended for irrigated foothills of Georgia.

ჯ ი შ ი ს ა ლ ვ ე რ ი ლ ო ბ ა

1. კულტურა: საშემოდგომო ქერი H. Vuldare L (H. Hexaslichum L.)
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

2. განმცხადებელი: აიპ საქართველოს სახელმწიფო აგრარული უნივერსიტეტი

3. ჰიბრიდის სახელწოდება: „ზეს 5“

სელექციური ნომერი: 69

4. ინფორმაცია ჯიშის წარმომავლობაზე, გამოყვანასა და გამრავლებაზე

გამოყვანილია საშემოდგომო ქერის ჯიშიდან „ყაზბეგი 1“ გამადასხივებითა და ინდივიდუალური გამორჩევით, 2001 წელს. 2002-2003 წლებში გამრავლდა სელექციურ სანერგეებში. 2004 წელს გამოიცადა საკონტროლო სანერგეში, 2005-2006 წლებში – წინასწარ სანერგეში და 2007-2009 – წლებში საკონკურსო ჯიშთა გამოცდაში.

5. ჯიშის ნიშან-თვისებები

№	ნიშან-თვისება მარცვლის მოსავლიანობით	გამოსატვის ხარისხი	ჯიშ-ეტალონი		ინდექსი
			საშემოდგომო	საგაზაფხულო	
1	2	3	4	5	6
5.1. (26)	განვითარების ტიპი	საშემოდგომო			
5.2. (5)	განვითარების ტიპი დათავთავების დრო (პირველი თავთავი შეიმჩნევა მცენარეთა 50%-ზე. მიანიშნეთ დათავთავების საშუალო თარიღი წარმოდგენილი ჯიშებისათვის და ორი საყოველთაოდ ცნობილი ჯიშისათვის)	ზეს 5 ყაზბეგი 1 პალიდუმ-586	10/V 15/V 16/V		
5.3. (9)	მცენარე: ზომები (დერო-სიმაღლე; თავთავი, ფხა ან ფხისმაგვარი დანართები – სიგრძე; მიუთითეთ ზომები წარმოდგენილი ჯიშისა და ორი საყოველთაოდ ცნობილი ჯიშისათვის)	ზეს 5 ყაზბეგი 1 პალიდუმ-586	მცენარის სიმაღლე - 100-110 სმ. თავთავის სიგრძე – 11-12 სმ. მცენარის სიმაღლე - 80-90 სმ. თავთავის სიგრძე – 10-11 სმ. მცენარის სიმაღლე - 100-110 სმ. თავთავის სიგრძე – 9-10 სმ		

1	2	3	4	5	6
5.4 (10)	ღერო: განივკვეთი (თავთავის ფუძისა და ღეროს ზემო კვანძს შორის)	ღრუიანი			
5.5 (16)	თავთავი: ფერი	მოყვითალო ნარინჯისფერი მოყვითალო			
5.6 (14)	ფხები ან ფხისმაგვარი დანართები: არსებობა	ფხები			

6. მსგავსი ჯიშები და მათგან განსხვავებულობა

მსგავსი ჯიშის სახელი	ნიშანი, რომლითაც განაცხადის ჯიში განსხვავდება მსგავსისგან	ჯიშ-ეტალონი	
		მსგავსი ჯიში	კანდიდატი ჯიში
ყაზბეგი 1	ადრეულობით-სავეგეტაციო პერიოდით	217	210

7. დამატებითი ინფორმაცია

7.1. მანებლებისა და დაავადებებისადმი მდგრადობა

ჯიში „ზეს 5“ დაავადებებისა და მანებლების მიმართ მდგრადია

7.2. ჯიშის გამოცდის განსაკუთრებული პირობები

7.3. სხვა ინფორმაცია

ჯიში „ზეს 5“ განკუთვნილია საქართველოს სარწყავი და შემადღებელი ზონებისათვის.

მოწოდების ნომერი:	P 2013 042 B
ბანაცხადის გამომგვამების ნომერი:	P 2011 32 A
ბანაცხადის ნომერი:	P 2010 032
ბანაცხადის წარდგენის თარიღი:	2010 09 09
თარიღი, საიდანაც იწყება უფლებების მოქმედება:	2013 04 02
ბანაცხადის მონაცემების გამომგვამების თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (I კუბლიკაცია):	2011 03 18 №1
ღარეგისტრირებული მცენარის ჯიშის გამომგვამების თარიღი და ბიულეტენის ნომერი (II კუბლიკაცია):	2013 04 03 №1

სელექციონერის სახელი, მისამართი და ქვეყნის კოდი:

ელენე მოთიაშვილი, რუსთავი, ყაზბეგის ქ. 21, ბ. 1 (GE)

ნატო კაკაბაძე, თბილისი, კვანტალიანის ქ. 52, ვაშლიჯვარი (GE)

მცენარის ჯიშის გვარი და სახეობა ქართულად და ლათინურად:

ჩვეულებრივი ლობიო Phaseolus vulgaris L.

მცენარის ახალი ჯიშის დასახელება: „გარდაბნული ჭრელა“

მცენარის ახალი ჯიშის მოკლე დასახელება:

ჯიში „გარდაბნული ჭრელა“ არის ინდივიდუალური გამორჩევის მეთოდით მიღებული სელექციური ფორმა. ის მიეკუთვნება კუტი ლობიოს ტიპს ხვიარა წვერით. საადრეო ჯიშია. მოსავლის აღება ხდება აგვისტოს მეორე ნახევარში.

მცენარე საშუალო სიმაღლისაა, 75 სმ სიგრძის, საშუალოდ შებუსული და შეფოთლილი. ფოთლის ფორმა რომბისებური, მუქი მწვანე შეფერილობის, სუსტად დანაოჭებული. ყვავილი და ყვავილის ფრთის ფერი თეთრი. ყვავილი განლაგებულია ფოთლის იდლიაში. სრული ყვავილობის პერიოდში პარკის სიგრძეა 5-6 სმ, მწვანე ფერის ბოჭკოვანი ღარით. გრეხილობის ხარისხი აქვს ძალიან სუსტი, ხოლო გრეხილობის ფორმა აქვს ჩაზნექილი. პარკს ცენტრისაგან მოშორებული ფორმა წვერის გარდა აქვს წვეტილი.

პარკის წვერის სიგრძე – მოკლე, პარკის ზედაპირის სტრუქტურა ოდნავ უხეში. მშრალ ფაზაში შეინიშნება პარკის სუსტი სკდომა. 1000 თესლის მასა – 570 გრამი. თესლის სიგრძივი ფორმა – ცილინდრული, განივი კვეთის ფორმა – ელიფსური. თესლის ძირითადი ფერი – მუქი წითელი, მეორადი ფერის გადანაწილება ხდება თესლის მთელ ზედაპირზე. ჯიში არის არაცვენადი.

გამძლეა მავნებლის – ლობიოს მემარცვლიას და დაავადება - ანთრაქნოზის გამომწვევი ვირუსის მიმართ.

NUMBER OF CERTIFICATE: P 2013 042 B
NUMBER OF PUBLICATION FOR APPLICATION: P 2011 32 A
SERIAL NUMBER OF APPLICATION: P 2010 032
DATE OF FILING OF THE APPLICATION: 2010 09 09
DATE FROM WHICH CERTIFICATE MAY HAVE RIGHT: 2013 04 02
DATE OF PUBLICATION OF APPLICATION FOR PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (I PUBLICATION): 2011 03 18 №1
DATE OF PUBLICATION OF REGISTERED PLANT VARIETIES AND THE NUMBER OF BULLETIN (II PUBLICATION): 2013 04 03 №1

NAME, SURNAME OF BREEDER, ADDRESS AND COUNTRY CODE:

Elene Motiashvili, Kazbegis 21, bina 1, Rustavi (GE)

Nato Kakabadze, Kvantalianis 52, Vashlijvari, Tbilisi (GE)

GENERATION AND SPECIES OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE AND IN

LATIN: Haricot (Phaseolus vulgaris L.)

NAME OF PLANT VARIETIES IN THE APPLICANT'S LANGUAGE: Variety "Gardabnuli chrela"

BRIEF DESCRIPTION OF PLANT VARIETIES

The variety "Gardabnuli chrela" of Gardabani is the received from selected form by the individual selection. It belongs to the cut form by strange board. The taking of the crops continues in the second half of August.

The height of the plant is 75 cm, immediately with loaf, the form of the leaf is as rhomb, is little varied weakly of the dark green colorship. It has the flower of the white color. The disposition of the flower is characterized in the internodes, during the complete floweriness the length of the park is 5-6 cm, of green color, is characterized by the fiber of the arc, has very weak quality of the contortion, but the form of the contortion is little below, the length of the park board is short, the structure of the park surface is little rough.

In the dry phase is characterized by the weak cutting of the park, the mass of 1000 seeds is 570 gram. The length form of the seeds is cylindrical, the form of large cutting of ellipsis seeds is main, color dark red. The distribution of the secondary color continues on the complete surface of seeds. The variety is not fallen.

The variety is more stable in direction of haricot cereals antraknosi, in respect to virus.

ჯ ი შ ი ს ა ღ ჯ ე რ ი ლ ო ბ ა

I. **კულტურა:** ჩვეულებრივი ღობიო Phaseolus vulgaris L.
(ქართული სახელი) (ლათინური სახელი)

II. **ბანმცხადებელი:** ელენე მოთიაშვილი, ნატო კაკაბაძე

III. **ჯიშის დასახელება:** „გარდაბნული ჭრელა“

IV. **ინფორმაცია ჯიშის გამოყვანასა და გამრავლებაზე**

1. **გამოყვანის და გამრავლების ხერხი:** თესლით.

კონტროლირებადი შეჯვარება.

ადგილობრივი ჯიშებიდან „წითელი 41“ და „ადგილობრივი წითელიდან“ ინდივიდუალური გამორჩევის მეთოდით მიღებული სელექციური ჯიშია.

2. **მუტაცია**

მშობელი ჯიში „წითელი 41“, „ადგილობრივი“ წითელი“.

3. **აღმოჩენა და განვითარება**

ჯიში გამოვლინდა გარდაბნის საცდელ სადგურში 2006 წელს. მშობელ ფორმასთან შედარებით აღნიშნული ჯიშის პარკები ხასიათდება სუსტი ფხიანობით.

4. **სხვა**

ჯიში „გარდაბნული ჭრელას“ გამოყენება შეიძლება როგორც საპარკედ, ისე სამარცველედ. ჯიში მავნებელ-დაავადებების მიმართ არის მეტად გამძლე, კერძოდ ღობიოს მემარცვლიას მიმართ, მაშინ როცა გარდაბანში ღობიოს სხვა ჯიშებს და მათ შორის ამ ჯიშის მშობელ ფორმებსაც კი ინტენსიურად უზნდება ღობიოს მემარცვლია.

5. **ჯიშის გამრავლების მეთოდი**

ჯიში მრავლდება თესლით. მოსავლის აღების შემდეგ სათესლე მასალა სუფთავდება, ნიავედება და 3-4 დღე თავსდება მაცივარში საყინულეში, ამის შემდეგ თესლი თავსდება ნაჭრის პარკში მშრალ პირობებში შესანახად.

V. ჯიშის ნიშან-თვისებები

1	მახასიათებლები	ჯიშ-ეტიკონი	აღნიშვნა
2	3	4	
5.1	მცენარე: ზრდის ტიპი		
	კუტი	Callide (D) Capitole (D)	1[1]
	მხვიარა	Phenomene (C) Bacle (C)	2[]
5.2	ყვავილი: სტანდარტის ფერი		
	თეთრი	Tif (D)	1[1]
	მოვარდისფრო თეთრი	Mira (D)	2[]
	ვარდისფერი	Maxi (D) Vilbel (D)	3[]
	იისფერი	Delinel (D)	4[]
5.3	მხოლოდ კუტი ღობიო: პარკი სიგრძე (წვერის გარდა)		
	ძალიან მოკლე		1[]
	მოკლე	Prelude (D) Tuf (D)	3[]
	საშუალო	Amity (D) Lusia (D)	5[5]
	გრძელი	Dubra (D), Loma (D)	7[]
	ძალიან გრძელი	Daisy (D) Maja (D) Longking (D)	9[]
5.4	მხოლოდ მხვიარა ღობიო: პარკი სიგრძე (როგორც 18)		
	ძალიან მოკლე		1[]
	მოკლე	Juwagold (C)	3[]
	საშუალო		5[5]
	გრძელი	Fidel (C)	7[]
	ძალიან გრძელი	Toplong (C)	9[]
5.5 (22)	პარკი: განივი კვეთის ფორმა (თესლის გარშემო)		
	ვიწრო ელიფსური		
	ოვალური	Pascal (D) Pfalzer Juni (D) Regulex (D)	1[1]
	გულისებრი	Daisy (D)	3[]
	წრიული	Tuf (D)	4[]
	რვიანის ფორმის	Tendercrop white Seeded (D)	5[]
5.6 (24)	პარკი: ნიადაგის ფერი		
	ყვითელი	Goldfish (D) Golddukat (D) Goldmarie (C)	1[]
	მწვანე	Fortissima (C) Filetty (D) Diva (D)	2[2]
	იისფერი	Purpiat (D) Purple Teepee (D)	3[]

1	2	3	4
5.7 (29)	პარკი:		
	არ არსებობს	Cabri (D) Tuf (D)	1[1]
	არსებობს	Facta (D) Marbel (D)	9[]
5.8 (43)	თესლი: ფურთა რაოდენობა		
	ერთი		1[]
	ორი		2[2]
	ორზე მეტი		3[]
5.9 (44)	თესლი: ძირითადი ფერი ფართე ადგილი		
	თეთრი	Goldfish (D) Tuf (D)	1[]
	მწვანე ან მომწვანო	Muriel (D) Pascal (D)	2[]
	რუხი	Centaure (D) Opal (D)	3[]
	ყვითელი	Gele Citroen (D)	4[]
	ჩალისფერი	Blauhilde (C) Purple Teepee (D)	5[]
	ყავისფერი	Primel (D) Sunray (D)	6[]
	წითელი	Flageolet rouge (D)	7[]
	იისფერი	Garrafal enana (D)	8[]
	შავი	Delinel (D) Vilbel (D)	9[]
5.10 (45)	თესლი: მეორადი ფერი		
	რუხი		1[1]
	ყვითელი		2[]
	ჩალისფერი	Abonder (D) Tarot (D)	3[]
	ყავისფერი	Talisman (D)	4[]
	წითელი	Fori (D)	5[]
	იისფერი	Marbel (D)	6[]
	შავი	Brittle wax (D)	7[]
5.11	ყვავილობის დრო (მცენარეთა 50% სულ ცოტა 1 ყვავილით ძალიან ადრეული		
	ადრეული	Phalzer Juni (D)	1[]
	საშუალო	Fortissima (C) Prelude (D) Perle von marbach (C)	3[]
	გვიანი	Fanion (D) Precoes (C)	5[5]
	ძალიან გვიანი	Necores (C)	7[]
			9[]
5.12 (49.1)	გამძლეობა ლობიოს ანტრაქნოზის მიმართ		
	წარმოშობა – Lambda		
	არ არის	Daisy (D), Tuf (D)	1[]
	სახეზეა	Belfin (D), Label (D)	9[]
5.13 (49.2)	გამძლეობა ლობიოს ანტრაქნოზის მიმართ		
	წარმოშობა – Kappa		
	არ არის	Belfin (D), Label (D)	1[]
	სახეზეა	Reskia	9[]

VI. ღამატებითი ინფორმაცია

„გარდაბნული ჭრელას“ თესლი ხასიათდება სწრაფი ხარშვის უნარით. პარკი არის უბეწვო, ნაზი. პარკში მოთავსებულია 5-6 ცალი ღობიოს თესლი. ბუჩქის ფორმა არის კუტი მხვიარა წვერით. მცენარის სიმაღლე 70 სმ. მარცვლის ფორმა-მომრგვალო-ცილინდრული.

მარცვლის ძირითადი ფერი წითელი, მეორადი ფერი რუხი. მეორადი ფერი ვრცელდება მთელს მარცვლის ზედაპირზე.

VII. სხვა ინფორმაცია

„გარდაბნული ჭრელა“ არის არაცვენადი, საადრეო, საუკეთესო გემური თვისებების და ადვილად ხარშადი.

მცენარეთა და ცხოველთა ახალი ჯიშების დაცვის
ოფიციალური ბიულეტენი

OFFICIAL BULLETIN FOR PROTECTION OF NEW PLANT VARIETIES AND
ANIMAL BREEDS

№ 1(14)

ბიულეტენის ელექტრონული ვერსიის გაცნობა შესაძლებელია საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის „საქპატენტის“ ვებგვერდზე.

The review of the published E-version of the bulletin is possible at the Georgian ip national center “Sakpatenti” website.

შენიშვნა
NOTICE

ბიულეტენში გამოქვეყნებული ობიექტების ზუსტი გამოსახულებები იხილეთ საქპატენტის ვებგვერდზე განთავსებულ ელექტრონულ ვერსიაში.

The exact images of the published objects can be viewed in the E-version of Sakpatenti website.

პასუხისმგებელი გამომცემი: RESPONSIBLE ON PUBLICATION:	ნ. ფანცხავა N. Pantskhava
მთავარი რედაქტორი: EDITOR-IN-CHIEF:	ნ. ბებრიშვილი N. Bebrishvili
დამკაბადონებელი: MAKER-UP:	ქ. სვანიძე K. Svanidze
კოლიგრაფიული ჯგუფი: POLYGRAPHIC GROUP:	მ. მეჩითიშვილი M. Mechitishvili ი. გოგოლაშვილი I. Gogolashvili ლ. დოლიძე L. Dolidze

ხელმოწერილია გამოსაცემად: 2013 01 04

Signed for Publication on:

ტირაჟი: 40

Print Run:

შეკვეთა №5
Order